

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ АНКЕТУВАННЯ

«Рівень сформованості культури академічної доброчесності здобувачів освіти освітньо-професійної програми Початкова освіта»

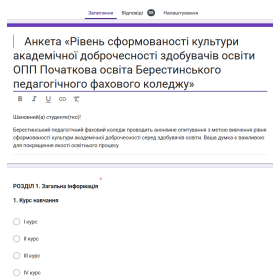
Дата проведення анкетування: 01.05.– 12.05. 2026 року

Форма проведення: онлайн форма (Google-форма, анонімне опитування)

Опитування здобувачів освіти освітньо-професійної програми Початкова освіта було організовано з дотриманням принципів анонімності та конфіденційності. Усі отримані результати використано виключно в узагальненому вигляді, що забезпечує об'єктивність, неупередженість та достовірність аналізу.

Мета анкетування: проведення анонімного опитування з метою вивчення рівня сформованості культури академічної доброчесності серед здобувачів освіти, а також удосконалення освітнього процесу.

У межах анкетування передбачалося: визначити рівень розуміння здобувачами освіти сутності академічної доброчесності; з'ясувати значущість принципів чесності, справедливості та відповідальності в освітньому процесі; виявити найбільш поширені форми порушень академічної доброчесності; дослідити причини проявів нечесної поведінки в навчанні; оцінити вплив порушень на якість навчальних результатів; визначити рівень сформованості ціннісного ставлення до академічної доброчесності у здобувачів освіти.

Участь респондентів

В анкетуванні взяли участь 88 здобувачів освіти, що становить **85,4%** від загальної кількості студентів спеціальності (103 особи). Отримана вибірка є достатньо репрезентативною для формулювання узагальнених висновків щодо якості організації освітнього процесу та рівня задоволеності здобувачів освіти.

Рис.1 Загальна характеристика респондентів

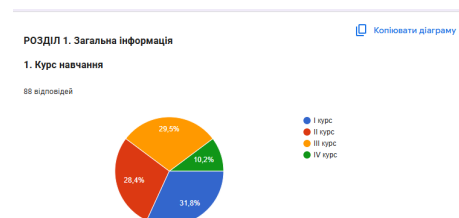
Розподіл за курсами:

I курс – 31,8%

II курс – 28,4%

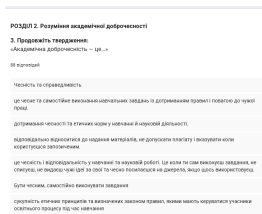
III курс – 29,5%

IV курс – 10,2%

Переважну більшість респондентів (понад 89%) становлять здобувачі I–III курсів, що свідчить про їхню активну залученість до опитування.

Рис.2 Рівень розуміння сутності академічної доброчесності

Аналіз відповідей засвідчив, що більшість респондентів:

- коректно визначають поняття «академічна доброчесність»;
- пов'язують його з чесністю, відповідальністю та самостійністю;
- наголошують на неприпустимості плагиату та необхідності дотримання авторського права.

Загалом можна констатувати достатній рівень теоретичного розуміння академічної доброчесності.

Рис.3 Обізнаність щодо принципів академічної доброчесності

Найбільш усвідомленими є:

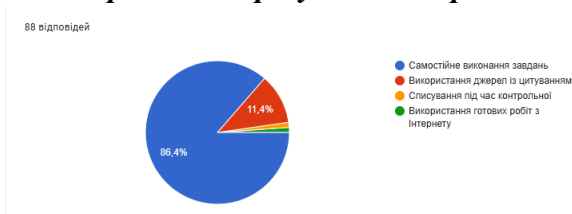
- чесність – 100%;
- довіра – 100%;
- повага до авторського права – 83%;
- справедливість – 80,7%;
- відсутність плагиату – 72,7%.

Менш сформоване розуміння мають:

- відповідальність – 68,2%;
- прозорість – 58%;
- академічна свобода – 45,5%.

Це свідчить про фрагментарність у сприйнятті системи принципів академічної доброчесності.

Рис.4 Практичне розуміння доброчесної поведінки

86,4% респондентів правильно визначають приклад академічної доброчесності як самостійне виконання навчальних завдань. Поодинокі помилки (1,1%) свідчать про незначні прогалини у практичному розумінні.

Рис.5 Усвідомлення значущості академічної доброчесності

Здобувачі освіти визначають академічну доброчесність як основу:

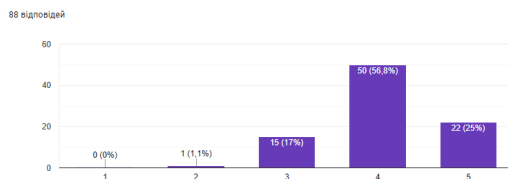
- формування реальних знань і компетентностей;
- об'єктивного оцінювання;
- розвитку відповідальності та довіри;

- професійної підготовки.

Разом із тим зафіксовано окремі зауваження щодо рівня взаємоповаги в освітньому середовищі.

Рис.6 Самооцінка рівня дотримання

1 – низький рівень
5 – високий рівень

Розподіл відповідей:

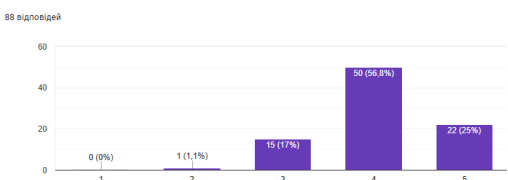
- високий рівень (4–5 балів) – 81,8%;
- середній рівень – 17%;
- низький рівень – незначний.

Це свідчить про високу суб'єктивну оцінку власної академічної доброчесності, що потребує зіставлення з реальними практиками поведінки.

Рис.7 Обізнаність щодо порушень академічної доброчесності

7. Оцініть свій рівень дотримання академічної доброчесності
1 – низький рівень
5 – високий рівень

[Копіювати діаграму](#)

Найкраще ідентифікуються:

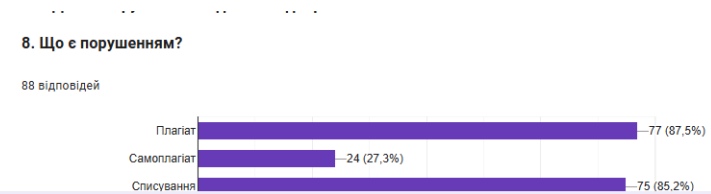
- плагіат – 87,5%;
- списування – 85,2%;
- використання чужих робіт без посилання – 81,8%.

Менш усвідомлені:

- самоплагіат – 27,3%;
- фальсифікація результатів – 55,7%;
- використання штучного інтелекту без дозволу – 62,5%.

Це свідчить про недостатню обізнаність щодо сучасних форм академічних порушень.

Рис. 8 Досвід зіткнення з порушеннями

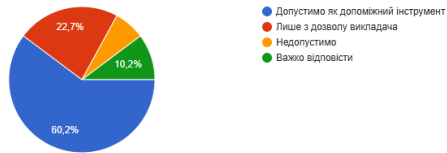

- стикалися – 25%;
- не стикалися – 36,4%;
- важко відповісти – 38,6%.

Висока частка невизначених відповідей може свідчити про складність ідентифікації порушень або їх прихований характер.

Рис.9 Цифрова доброчесність та використання ШІ

88 відповідей

- 60,2% вважають допустимим використання ІІІ як допоміжного інструменту;
- 22,7% – лише за дозволом викладача.

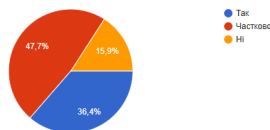
Разом із тим:

- 84,1% респондентів частково або повністю не володіють правилами цитування;
- 69,3% перевіряють роботи на унікальність епізодично.

11. Чи знаєте правила цитування (ДСТУ / АРА)?

Копіювати діаграму

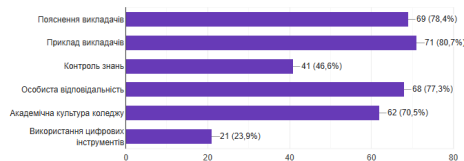
88 відповідей

Це визначає цифрову академічну доброчесність як проблемну зону, що потребує посиленої уваги.

Рис.10 Чинники формування культури доброчесності

88 відповідей

Найбільш впливові:

- приклад викладачів – 80,7%;
- роз'яснення викладачів – 78,4%;
- особиста відповідальність – 77,3%;
- академічна культура закладу – 70,5%.

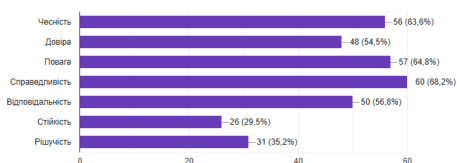
Менш впливовими є цифрові інструменти – 23,9%, що підкреслює домінування ціннісно-комунікативного компоненту.

Рис.11 Які цінності академічної доброчесності, на Вашу думку, найбільш потребують розвитку у коледжі?

17. Які цінності академічної доброчесності, на Вашу думку, найбільш потребують розвитку у коледжі?

Копіювати діаграму

88 відповідей

Результати опитування свідчать про те, що здобувачі освіти чітко усвідомлюють необхідність посилення ключових цінностей академічної доброчесності, які безпосередньо впливають на якість освітнього процесу.

Найбільшу кількість відповідей отримали такі цінності:

- **справедливість** – 60 осіб (68,2%);
- **повага** – 57 осіб (64,8%);
- **чесність** – 56 осіб (63,6%).

Дещо меншу, але також значну підтримку мають:

- **відповідальність** – 50 осіб (56,8%);
- **довіра** – 48 осіб (54,5%).

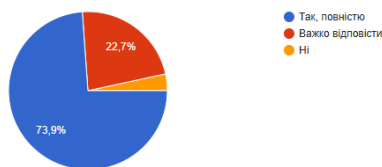
Найменш актуалізованими серед здобувачів освіти виявилися:

- **рішучість** – 31 особа (35,2%);
- **стійкість** – 26 осіб (29,5%).

Отримані результати свідчать про те, що здобувачі освіти насамперед відчують потребу у формуванні таких базових етичних цінностей, як справедливість, повага та чесність, що є фундаментом академічної культури. Водночас відносно нижчі показники щодо стійкості та рішучості можуть вказувати на недостатній рівень готовності протистояти проявам академічної недоброчесності та відстоювати принципи чесності в освітньому середовищі.

Рис. 12 Чи сприяє освітнє середовище коледжу формуванню академічної доброчесності?

88 відповідей

За результатами опитування, більшість здобувачів освіти позитивно оцінюють вплив освітнього середовища коледжу на формування академічної доброчесності.

- 73,9% респондентів зазначили, що освітнє середовище повністю сприяє формуванню академічної доброчесності;
- 22,7% опитаних вагалися з відповіддю, що може свідчити про недостатню поінформованість або неоднозначний досвід щодо реалізації принципів доброчесності в освітньому процесі;
- незначна частка здобувачів освіти (орієнтовно 3,4%) вважає, що освітнє середовище не сприяє формуванню академічної доброчесності.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Запровадити системну роботу з формування академічної культури здобувачів освіти, зокрема: організувати регулярні тренінги, практикуми та майстер-класи з академічного письма, правил цитування та дотримання норм академічної доброчесності; інтегрувати питання академічної доброчесності в зміст освітніх компонентів та виховної роботи.
2. Забезпечити дотримання принципів академічної доброчесності при виконанні письмових робіт: впровадити обов'язкову перевірку курсових, творчих та інших письмових робіт на наявність текстових запозичень із використанням відповідних програмних засобів; сформувати у здобувачів освіти навички самостійної перевірки власних робіт.
3. Розробити та впровадити інституційну політику використання штучного інтелекту в освітньому процесі, яка передбачає: чітке визначення допустимих меж використання інструментів штучного інтелекту; формування відповідального та етичного ставлення до використання цифрових технологій у навчанні; недопущення порушень академічної доброчесності під час використання ШІ.
4. Посилити просвітницьку та виховну діяльність щодо академічної доброчесності: проводити тематичні заходи (тижні доброчесності, дискусії, круглі столи, інформаційні кампанії); популяризувати цінності чесності, відповідальності, поваги та справедливості як основи професійної етики педагога.
5. Підвищити роль педагогічних працівників як носіїв культури академічної доброчесності: забезпечити дотримання викладачами принципів прозорості та об'єктивності оцінювання;

впроваджувати чіткі та зрозумілі критерії оцінювання навчальних досягнень; сприяти формуванню довірливого освітнього середовища.

6. Активізувати відповідальність здобувачів освіти за дотримання академічної доброчесності: формувати готовність до самостійного виконання навчальних завдань; розвивати навички критичного мислення, самоконтролю та академічної відповідальності; залучати студентське самоврядування до популяризації принципів доброчесності.